

วิชาชีพครูปฐมวัย

วิชาชีพครูปฐมวัย คือ วิชาชีพชั้นสูงซึ่งเป็นวิชาชีพทางการศึกษาที่ต้องมีครูหรือผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญความเป็นมืออาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษาปฐมวัย ทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ในสถานศึกษาระดับปฐมวัยทั้งของรัฐและเอกชนอย่างเต็มตามศักยภาพของเด็ก สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยและสามารถทำงานร่วมกับครู ชุมชนและสังคมได้เป็นอย่างดี

ในการสร้างความตระหนักความรักและความศรัทธาในวิชาชีพครูปฐมวัยนั้นจิตวิญญาณของความเป็นครูต้องเริ่มจากความรักและความเมตตาการสอนให้เห็นคุณค่าของคนที่เราสอนถ้าจิตใจของเขาได้รับความกระทบกระเทือนเขาจะกลายเป็นคนที่มีปมด้อยทันที ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นด้านคุณธรรมจริยธรรมเรื่องความรักความศรัทธา ในวิชาชีพครุนั้นครูปฐมวัยมีหน้าที่รับผิดชอบเด็กตั้งแต่มาโรงเรียนครูต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดมีหน้าที่อบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม ขดเกล่าพฤติกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก แต่ละคนตลอดทั้งวันนอกจากดูแลเด็กแล้วครูปฐมวัยยังมีหน้าที่รับผิดชอบอื่นๆเช่น งานธุรการ การเงิน ภาวะครูมีมากเกินไปจึงทำให้ครูไม่สามารถพัฒนางานได้อย่างเต็มที่จนเกิดความรู้สึกเหนื่อย ท้อแท้ไม่มีความแน่วแนในอาชีพดังนั้นการจะเป็นครูต้องอาศัยความรักความเมตตาต่อเด็กต้องรู้จักควบคุมตัวเองได้อย่างมีสติ

คำถาม

1 วิชาชีพครูปฐมวัยคือ

- วิชาชีพชั้นสูงซึ่งเป็นวิชาชีพทางการศึกษาที่มีครูหรือผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีความรู้และเชี่ยวชาญมาทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู

2 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูคือ

ต้องรักและเอาใจใส่เด็กให้ความสำคัญกับเด็กทุกคนเท่ากัน ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก

แผนพัฒนาตนเพื่อก้าวสู่ความเป็นครูปฐมวัยมืออาชีพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ไฟล์ที่ 11-12
แบบพัฒนาตนเพื่อก้าวสู่ความเป็นครูปฐมวัยมืออาชีพตามเกณฑ์มาตรฐาน

วิชาชีพ หมายถึง วิชาชีพชั้นสูงซึ่งเป็นวิชาชีพทางการศึกษาที่มีครูหรือผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีความรู้และเชี่ยวชาญมาทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ในสถานศึกษาระดับปฐมวัยทั้งของรัฐและเอกชนอย่างเต็มตามศักยภาพของเด็ก สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยและสามารถทำงานร่วมกับครู ชุมชนและสังคมได้เป็นอย่างดี

มาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง มาตรฐานที่กำหนดขึ้นโดยสภาวิชาชีพ เพื่อบังคับใช้กับสมาชิกวิชาชีพ เพื่อให้สมาชิกวิชาชีพปฏิบัติตาม และเพื่อให้สังคมมั่นใจในคุณภาพของวิชาชีพ

มาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง มาตรฐานที่กำหนดขึ้นโดยสภาวิชาชีพ เพื่อบังคับใช้กับสมาชิกวิชาชีพ เพื่อให้สมาชิกวิชาชีพปฏิบัติตาม และเพื่อให้สังคมมั่นใจในคุณภาพของวิชาชีพ

คำอธิบาย

1. วิชาชีพครูปฐมวัย
หมายถึง วิชาชีพชั้นสูงซึ่งเป็นวิชาชีพทางการศึกษาที่มีครูหรือผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีความรู้และเชี่ยวชาญมาทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ในสถานศึกษาระดับปฐมวัยทั้งของรัฐและเอกชนอย่างเต็มตามศักยภาพของเด็ก สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยและสามารถทำงานร่วมกับครู ชุมชนและสังคมได้เป็นอย่างดี

2. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
หมายถึง ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ซึ่งเป็นความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ซึ่งเป็นความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ซึ่งเป็นความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

ครูปฐมวัยมืออาชีพ

สัปดาห์ที่ 1 ครูปฐมวัยมืออาชีพ

ครูปฐมวัยมืออาชีพ คือ ครูที่เปี่ยมด้วยหัวใจ มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่จะเป็นครู ประพฤติดี ใจดี รักเด็ก ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นครู ครูที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะมีความรู้ ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน และได้รับการยอมรับจากผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาและประเมินผลผู้สอน การศึกษาด้วยหัวใจ การเป็นผู้นำ การส่งเสริมและแก้ปัญหาของผู้เรียน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน

ลักษณะของครูมืออาชีพ

ครูมืออาชีพที่ประพฤติตามหลักปฏิบัติ โดยยึดอยู่ในธรรม 5 ประการ

- จัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีคุณค่าแก่ผู้เรียน
- รับรู้อำนาจหน้าที่อย่างเต็มที่
- ตั้งใจและทุ่มเทอย่างเต็มที่
- ไม่ยึดติดกับตัวเอง
- วางใจและไม่ประมาทและมุ่งมั่น

ลักษณะของครูมืออาชีพ

1) สมบัติ

- จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใจ ความอดทน ความต้องการและ

ตามสภาพของผู้เรียน

- จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิด ปฏิบัติและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
- จัดการเรียนรู้ให้มีความสำคัญต่อชีวิตของผู้เรียนและกระบวนการเรียนรู้
- จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ สามารถใช้การเรียนรู้เป็นสื่อ

ของกระบวนการเรียนรู้

- จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองจากเทคโนโลยีอย่างเต็มรูปแบบและ

2) มาตรฐานของครูมืออาชีพ

- ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและจรรยาบรรณครู

- ปฏิบัติตามระเบียบวิธีราชการครู

3) ไม่ก้าวร้าวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- พัฒนาตนเอง
- ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน
- พัฒนากระบวนการสอน
- จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- พัฒนาผู้เรียน

- มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้ ดี เก่ง และมีสุข

กระบวนการพัฒนาการสอนผู้เรียนมืออาชีพ 5 ขั้นตอน

- ประเมินตนเองเพื่อทราบจุดเด่น จุดด้อย
- พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง
- จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- สรุปผลงาน / แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- เสนอผลงานสู่สาธารณะ

คำถามสำหรับครูปฐมวัยมืออาชีพ

1. ครูปฐมวัยมืออาชีพ คืออะไร

ตอบ ครูที่เป็นครูด้วยหัวใจ มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่จะเป็นครู ประพฤติดี ใจดี รักเด็ก ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นครู

2. ครูมืออาชีพที่ประพฤติตามหลักปฏิบัติ โดยยึดอยู่ในธรรม 5 ประการ มีอะไรบ้าง

ตอบ

- จัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีคุณค่าแก่ผู้เรียน
- รับรู้อำนาจหน้าที่อย่างเต็มที่
- ตั้งใจและทุ่มเทอย่างเต็มที่
- ไม่ยึดติดกับตัวเอง
- วางใจและไม่ประมาทและมุ่งมั่น

3. จะวัดความสำเร็จของผู้สอนโดยครูมืออาชีพที่วัดความเป็นอย่างไร

ตอบ ครูมืออาชีพคือมีความรู้ สอดคล้องกับวิชาชีพครู ครูมืออาชีพคือมีความพร้อมในทุกๆด้าน เช่น การสอน มีคุณธรรมและวินัย และต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา

สรุปหัวข้อ จรรยาบรรณวิชาชีพ และการปฏิบัติงาน

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๖

วิชาชีพ หมายความว่า วิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียน การสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา หมายความว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

ครู หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายความว่า บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขึ้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน

บุคลากรทางการศึกษาอื่น หมายความว่า บุคคลซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การเทศ และ การบริหารการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานการศึกษากำหนด ตำแหน่งให้ต้องมีคุณวุฒิทางการศึกษา

จรรยาบรรณของวิชาชีพ หมายความว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้น เป็นแบบแผน ในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมา ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่ง วิชาชีพ

หมวดที่ 1 จรรยาบรรณของตนเอง คือ ต้องมีวินัย ในตนเอง พัฒนาตนเองด้าน วิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

หมวดที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ คือ ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

หมวดที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ คือ ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ต้องให้ บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการ ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

หมวดที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและ กันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบอบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

หมวดที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สัปดาห์ที่ 13-14-15 แนวทางการประเมินคุณภาพครูปฐมวัย

การจัดการเรียนของเด็กปฐมวัย ครูต้องมีการพัฒนาทั้งเรื่องการออกแบบการเรียนรู้ การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ และการมีเทคนิควิธีการกระตุ้นเด็กให้ได้ฝึกคิดและฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยให้เด็กเกิดทักษะการเรียนรู้

ความสำคัญของการประเมินคุณภาพ

เพื่อส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีการเรียนรู้พัฒนาตนเองตลอดเวลา และปรับปรุงคุณภาพการสอนอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ และสัมฤทธิ์ผลของเด็ก โดยแบ่งสมรรถนะทางวิชาชีพครูปฐมวัยเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
2. ด้านการพัฒนาวิชาชีพ
3. ด้านการสนับสนุน
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความสำคัญของคุณภาพหรือสมรรถนะของครูปฐมวัย การประเมินสมรรถนะครูจึงมีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูปฐมวัย เพื่อเป็นการแก้ไข และปรับปรุงให้การเรียนการสอนมีคุณภาพดีขึ้น ส่งผลต่อผลผลิต คือ เด็กปฐมวัยที่จะเจริญเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติต่อไป

คำถาม

1. เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีการพัฒนาเต็มวัยอย่างสมบูรณ์ทุกด้าน บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่าง คำกล่าวนี้หมายถึงข้อใดของการจัดการศึกษาปฐมวัย
  - อุดมการณ์
2. มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกาศใช้เมื่อใด
  - 15 พฤศจิกายน 2548
3. มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยมีกี่ด้าน?
  - 4 ด้าน
4. เด็กปฐมวัย หมายถึง?
  - เด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี 11 เดือน 29 วัน
5. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการประเมินคุณภาพครูปฐมวัย?
  - เพื่อส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีการเรียนรู้พัฒนาตนเองตลอดเวลา และปรับปรุงคุณภาพการสอนอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ และสัมฤทธิ์ผลของเด็ก

สรุป หลักธรรมในการเสริมสร้างความเป็นครูปฐมวัยมืออาชีพ

การสร้างเสริมความเป็นครูตามหลักธรรมสัปปริสธรรม ที่เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาครู
หลักธรรม สัปปริสธรรม 7 หมายถึงรู้จักหลักหรือรู้จักเหตุ รู้ความมุ่งหมายหรือรู้เหตุผล รู้จักบุคคล รู้จัก
ตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลเวลา รู้จักชุมชนสังคม เป็นคุณธรรมที่สำคัญ สำหรับสัปปริสชนหรือคนดี
แปลงเป็นคุณธรรมสำคัญของผู้นำที่สมบูรณ์แบบด้วย

หลักสัปปริสธรรม 7 หมายถึง คุณธรรม 7 ประการของบุคคลสมบูรณ์แบบที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธ
ศาสนาเป็นผู้ประกอบด้วยหลักธรรม 7 ประการ ดังนี้

- 1.อัมมัญญาตา (ความเป็นผู้รู้จักเหตุ) เช่น รู้จักว่าการทำความดีเป็นเหตุแห่งความสุข ความขยันเป็นเหตุ
แห่งความสำเร็จ
- 2.อัตถัญญาตา (ความเป็นผู้รู้จักผล) เช่น รู้จักว่าความสุขเป็นผลแห่งการทำความดี ทุกข์เป็นผลแห่งการ
ทำความชั่ว
- 3.อัตถิตัญญาตา (ความเป็นผู้รู้จักตน) คือต้องรู้จักตัวอยู่เสมอว่าเรามีชาติ มีเพศ มีตระกูล ยศ ศักดิ์
สมบัติ บริวาร ความรู้ความสามารถ
- 4.มัตตัญญาตา (ความเป็นผู้รู้จักประมาณ) คือรู้จักความพอดี เช่น ในการแสวงหาความรู้ เครื่อง
ยังชีพก็ต้องแสวงหาในทางที่ชอบธรรม
- 5.กาลัญญาตา (ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลา) คือ กาลเวลาอันเหมาะสมและระยะเวลาที่ต้องใช้ในการ
ประกอบกิจการทำหน้าที่การทำงานต่างๆ
- 6.ปริสสัญญาตา (ความเป็นผู้รู้จักบริพัตรประชาชนและสังคม) ว่าสังคมใดควรจะเข้าไปร่วมด้วย ต้อง
ทำตัวเข้ากับสังคมได้โดยถูกต้องตามท่านองคฺลองธรรม
- 7.ปุคฺคลปโรปัรญญาตา (ความเป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล) คือรู้ความแตกต่างแห่งบุคคลโดยอริยาศัยความ
สามารถ รู้ที่จะปฏิบัติตนต่อบุคคลรู้จักและเข้าใจความแตกต่างแห่งบุคคล

คำถาม

1.หลักธรรมสัปปริสธรรม 7 หมายถึง

ตอบ. คุณธรรม 7 ประการ ของบุคคลสมบูรณ์แบบที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

2.หลักธรรม 7 ประการ มีอะไรบ้าง

- ตอบ. 1.อัมมัญญาตา
2.อัตถัญญาตา
3.อัตถิตัญญาตา
4.มัตตัญญาตา
5.กาลัญญาตา
6.ปริสสัญญาตา
7.ปุคฺคลปโรปัรญญาตา

3.สัปปริสธรรม 7 หมายถึง

ตอบ.รู้จักหลักหรือรู้จักเหตุ รู้ความมุ่งหมายหรือรู้เหตุผล รู้จักบุคคล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาล
เวลา รู้จักชุมชนสังคม